

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

БІЗНЕС-КЛІМАТ В УКРАЇНІ: РІК ЛОКДАУНУ

БЕРЕЗЕНЬ 2021

ВИСНОВКИ

- 100 керівників та топ-менеджерів компаній-членів Палати взяли участь в опитуванні, яке проводилося з 22 лютого по 9 березня 2021 року. Більшість респондентів опитування – це керівники компаній (69%).
- Рік локдауну вплинув на доходи, кількість працівників та інвестиції компаній-членів Палати. 40% компаній-членів відзначили збільшення доходів, 37% повідомили про зниження. 56% респондентів зазначили, що їх компаніям вдалося зберегти кількість працівників, 24% найняли нових працівників, 20% довелося зменшити кількість працівників. 19% респондентів повідомили, що їх компанії збільшили інвестиції в Україні під час локдауну, тоді як 15% - зменшили.
- Найбільшими змінами, впровадженими компаніями-членами Палати під час локдауну, стали: запровадження гібридного робочого процесу (82%), діджиталізація робочих процесів (63%), розробка нових стратегій антикризового управління (49%), та впровадження стійких моделей, які можуть обслуговувати клієнтів за будь-яких обставин (47%).
- Відсутність належного верховенства права (66%), корупція (54%), та відсутність потужної програми реформ (45%) були визначені представниками бізнес-спільноти як ТОП-3 найбільші перешкоди для ведення бізнесу в Україні.

1/2

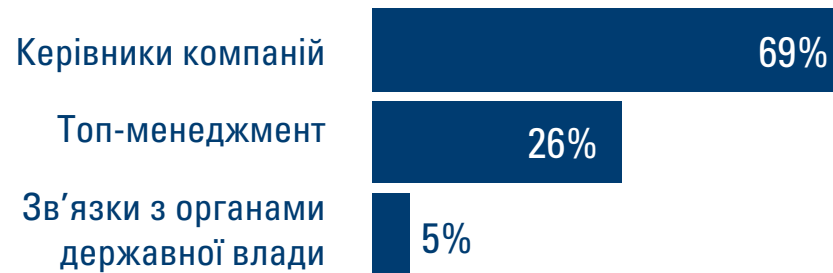
ВИСНОВКИ

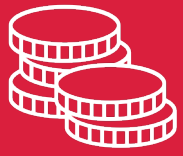
- В середньому, від 5% до 30% працівників компаній-членів Палати перехворіли на COVID-19. 59% респондентів планують популяризувати вакцинацію серед працівників.
- Емоційне вигорання (59%), недостатність командної роботи (44%), недостатність спілкування (42%), та цифрова втома (36%) – найбільші виклики, які постають наразі перед працівниками компаній.
- 62% респондентів не задоволені роботою Уряду України в напрямку боротьби зі спалахом COVID-19, в той час як 18% - задоволені. 60% респондентів не задоволені зусиллями Уряду України з підтримки бізнесу під час локдауну, тоді як 11% висловлюють задоволення.
- ТОП-3 ключових занепокоєння щодо ведення бізнесу в 2021 році – це неясність щодо вакцин проти COVID-19 (69%), продовження локдауну (57%), та безпека співробітників (47%).
- ТОП-3 ключові речі на яких повинен зосередитися Уряд для досягнення економічного відновлення та зростання в 2021 році: впровадження реальної та ефективної судової реформи, верховенства права, справедливого правосуддя (74%), захист населення від COVID-19 шляхом широкомасштабного тестування, вакцинації, та ефективного лікування (46%), та викорінення корупції (37%).
- Більшість представників бізнес-спільноти (60%) прогнозують збільшення доходів у 2021 році. Водночас, 32% планують збільшити кількість працівників, а 39% планують збільшити інвестиції.

2/2

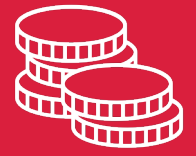
РЕСПОНДЕНТИ

100 представників компаній-членів Палати:
найбільші українські та міжнародні
інвестори

ДОХОДИ ЗА РІК ЛОКДАУНУ

37%

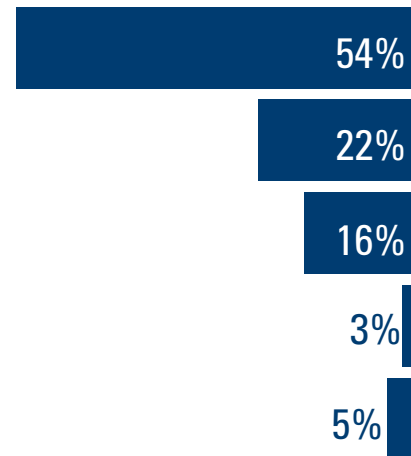
23%

НЕ ЗМІНИЛИСЯ

40%

ЗМЕНШИЛИСЯ

0 – 15%

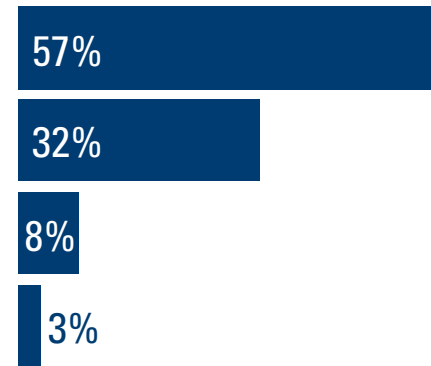
15 – 25%

25 – 35%

35 – 50%

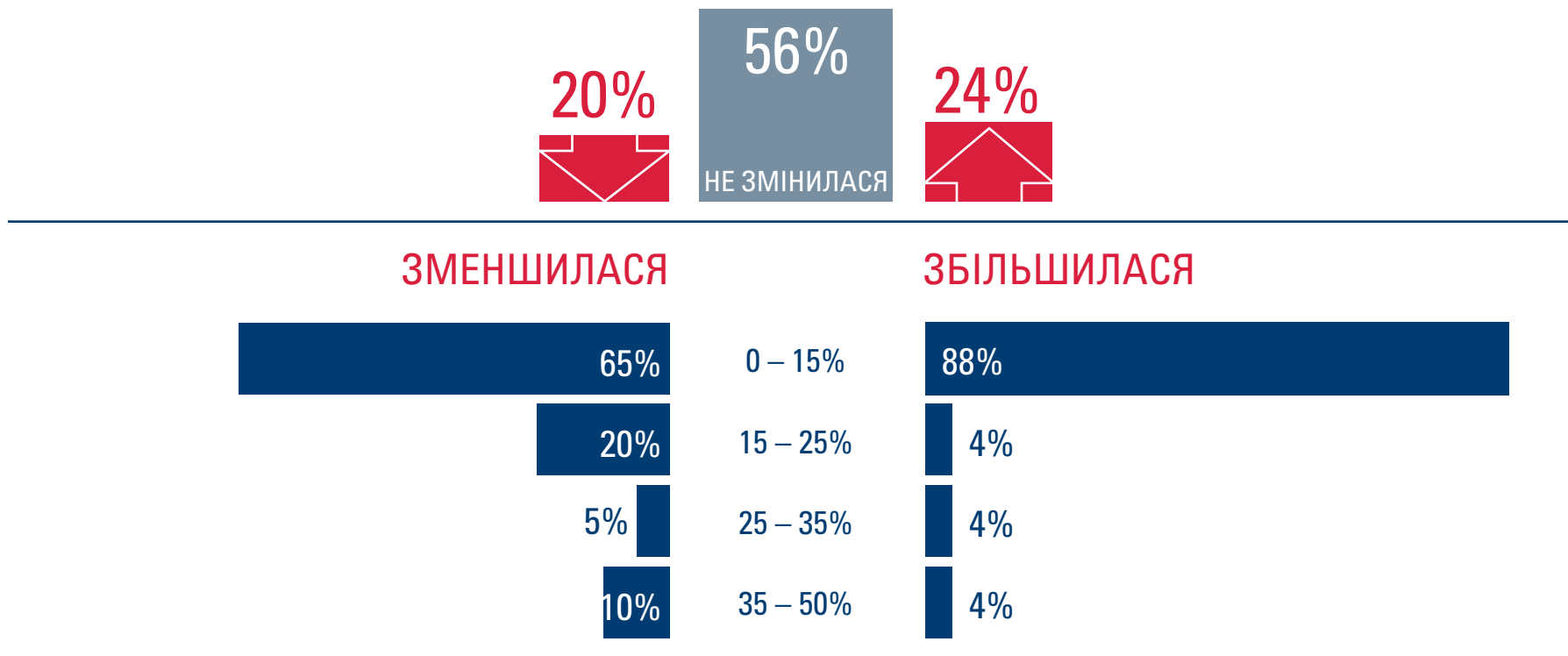
> 50%

ЗБІЛЬШИЛИСЯ

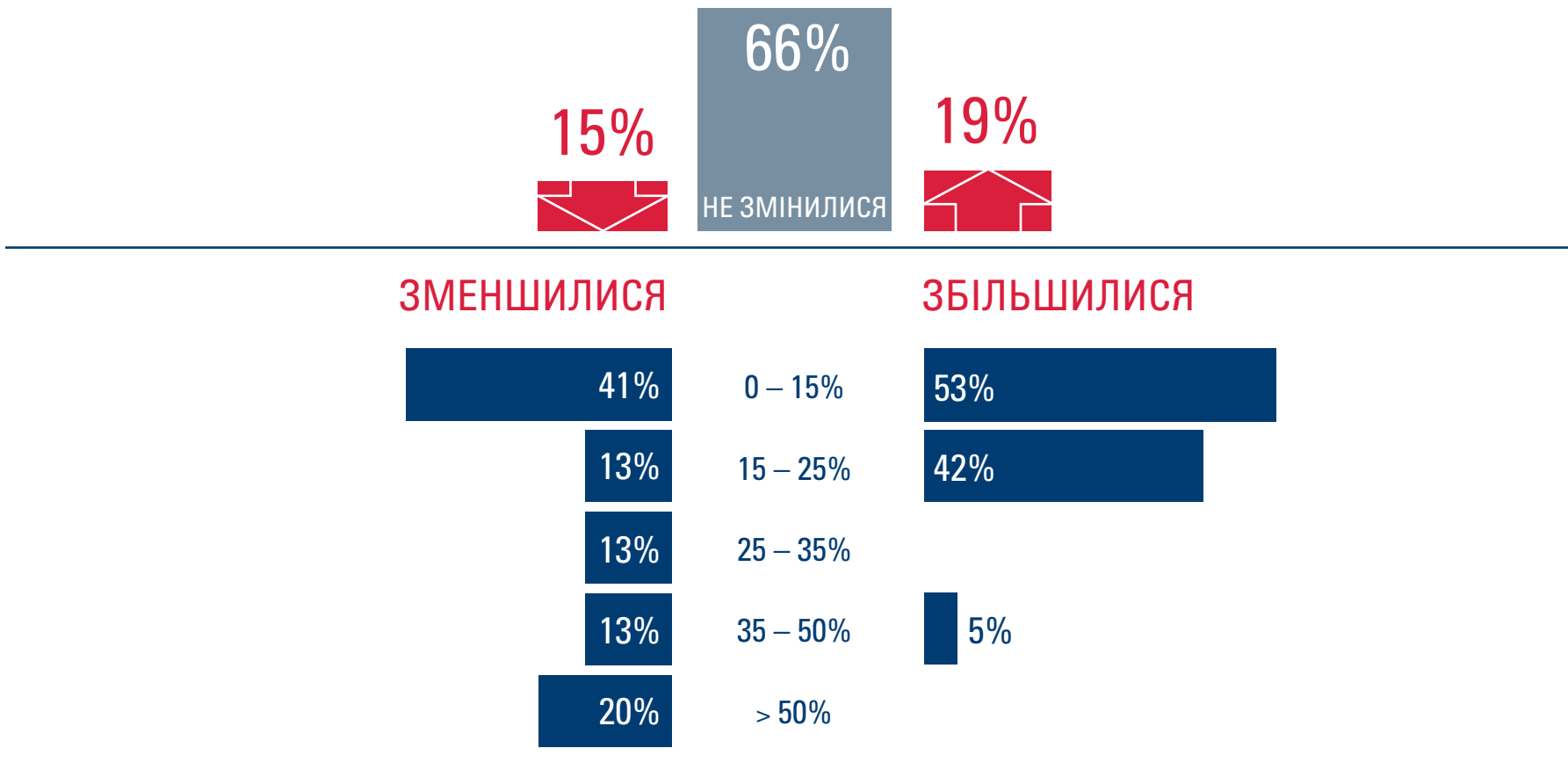
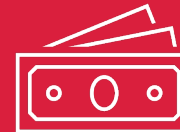

КІЛЬКІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ ЗА РІК ЛОКДАУНУ

ІНВЕСТИЦІЇ ЗА РІК ЛОКДАУНУ

НАЙБІЛЬШІ ЗМІНИ В БІЗНЕСІ

Запровадження гібридного робочого процесу

82%

Діджиталізація робочих процесів

63%

Розробка нових стратегій антикризового управління

49%

Впровадження стійких моделей, які можуть обслуговувати клієнтів за будь-яких обставин

47%

Фокус на людях, а не на процесах

29%

Розподіл роботи між більш та менш завантаженими працівниками

16%

Перекваліфікація та підвищення кваліфікації працівників

13%

Зміна фокусу зі збільшення послуг/виробництва на збереження лояльності вже існуючих клієнтів

11%

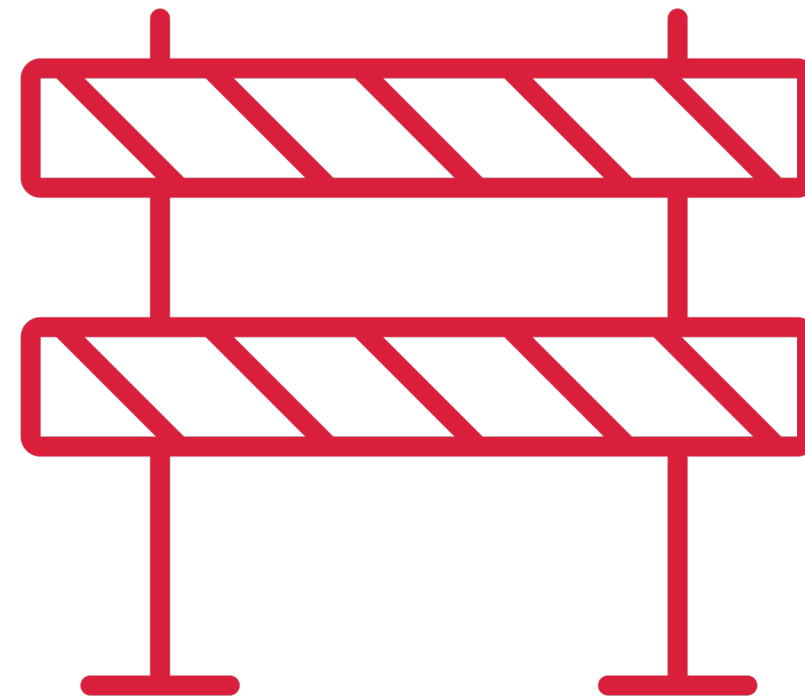
Інші*

7%

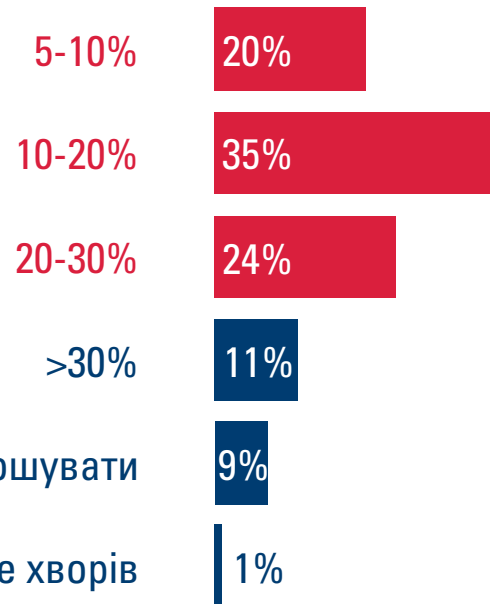
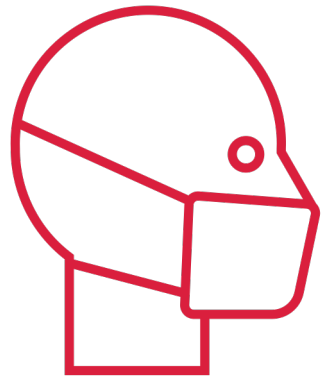
* Інші:

- Розробка та впровадження систем контролю якості
- Побудова довіри
- Безпека працівників
- Заходи щодо управління та роботи в віддаленому режимі
- Активація інтенсивного режиму збереження ресурсів
- Скорочення поставок
- Транспортування персоналу на роботу та з роботи

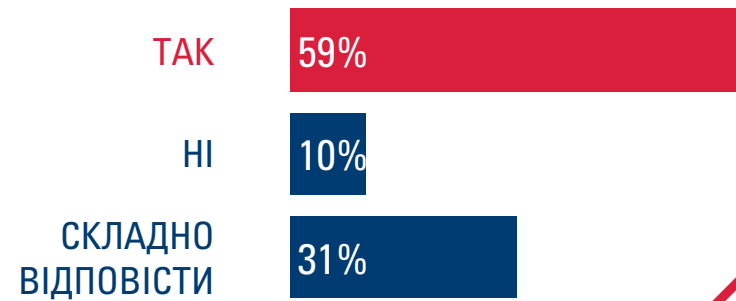
НАЙБІЛЬШІ ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

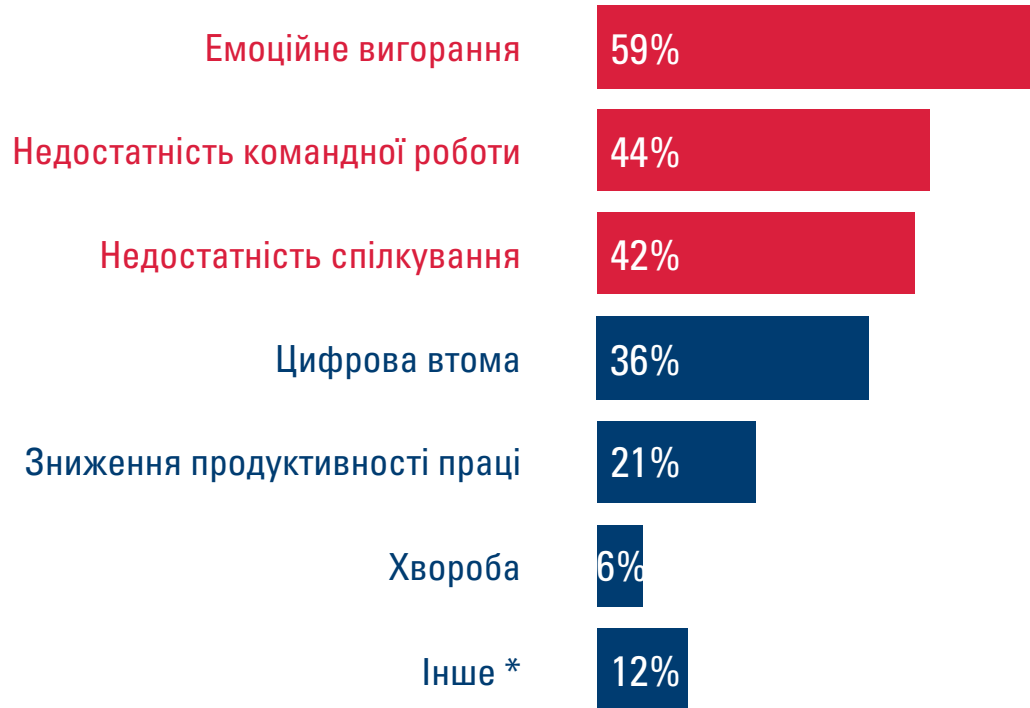
ВІДСОТОК ПРАЦІВНИКІВ КОМПАНІЙ, ЯКІ ПЕРЕХВОРИЛИ НА COVID-19

ЧИ ПЛАНУЮТЬ КОМПАНІЇ ПОПУЛЯРИЗУВАТИ ВАКЦИНАЦІЮ СЕРЕД ПРАЦІВНИКІВ

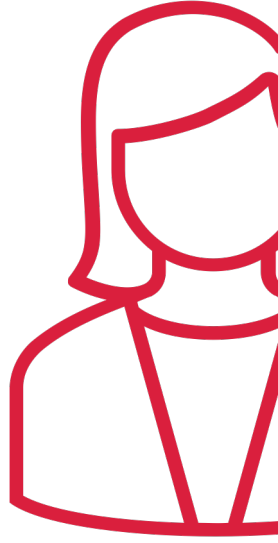

НАЙБІЛЬШІ ВИКЛИКИ, ЯКІ ПОСТАЮТЬ ПЕРЕД ПРАЦІВНИКАМИ

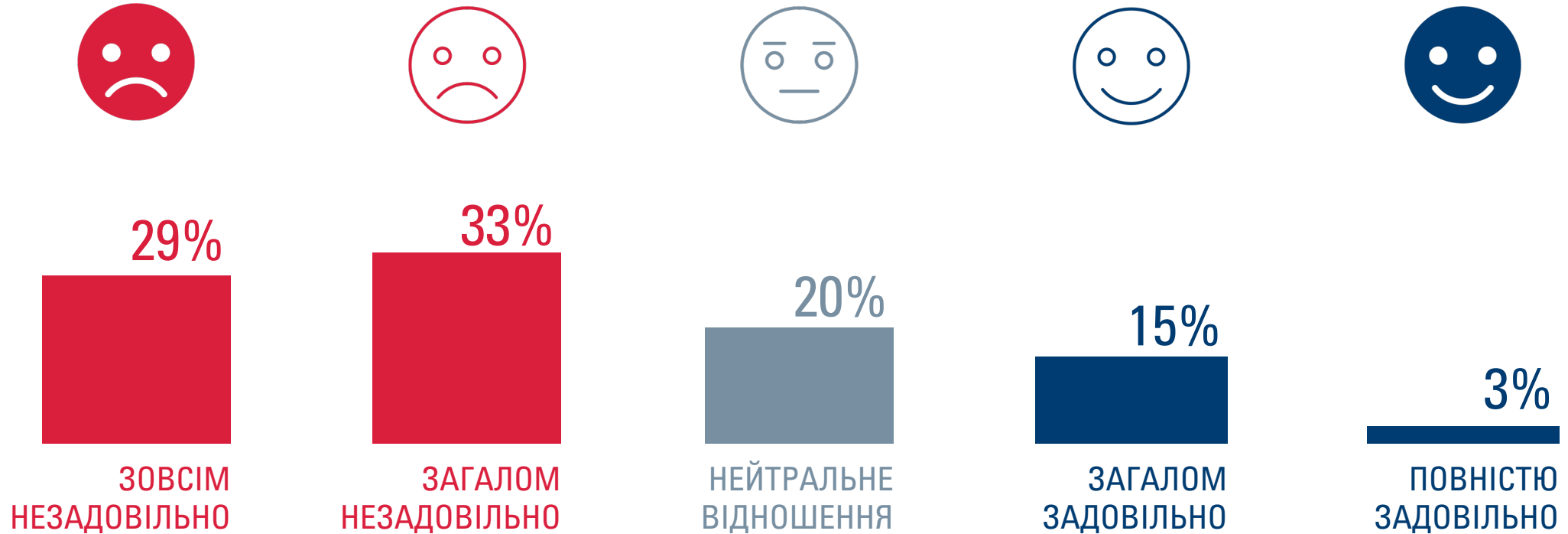

* Інше:

- Відсутність особистого спілкування
- Зміна мислення
- Багатозадачність
- Безпека в громадських місцях (наприклад, у транспорті)
- Розмиті межі між робочим часом та приватним життям
- Відсутність стабільності
- Немає значних викликів, всі добре адаптувалися

РОБОТА УРЯДУ УКРАЇНИ В НАПРЯМКУ БОРОТЬБИ ЗІ СПАЛАХОМ COVID-19

ЗУСИЛЛЯ УРЯДУ УКРАЇНИ З ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ЛОКДАУНУ

32%

ЗОВСІМ
НЕЗАДОВІЛЬНО

28%

ЗАГАЛОМ
НЕЗАДОВІЛЬНО

29%

НЕЙТРАЛЬНЕ
ВІДНОШЕННЯ

10%

ЗАГАЛОМ
ЗАДОВІЛЬНО

1%

ПОВНІСТЮ
ЗАДОВІЛЬНО

КЛЮЧОВІ ЗАНЕПОКОЄННЯ ЩОДО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В 2021 РОЦІ

* Інші:

- Макроекономічна невизначеність через затримки в співпраці з МВФ та відкат антикорупційної інфраструктури
- Відсутність порядку денного щодо зменшення корупції та посилення верховенства права
- Країна рухається в неправильному напрямку – політично та відносно реформ
- Подорожі
- Економічна ситуація
- Політична нестабільність та якість рішень влади
- Посилення соціальних та політичних заворушень
- Сумнівна надійність міжнародних ланцюгів поставок
- Чітка комунікація щодо швидкості розповсюдження COVID-19
- Подальше зниження довіри споживачів
- Ціни на нерухомість
- Скорочення обсягів замовлень

НА ЧОМУ ПОВИНЕН ЗОСЕРЕДИТИСЯ УРЯД ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗРОСТАННЯ В 2021 РОЦІ

74%

- Впровадження реальної та ефективної судової реформи, верховенства права, справедливого правосуддя

46%

- Захист населення від COVID-19 (широкомасштабне тестування, вакцинація, ефективне лікування)

37%

- Викорінення корупції

31%

- Гарантування справедливої, рівної, передбачуваної та прозорої податкової політики, чесної конкуренції

30%

- Забезпечення макроекономічної стабільності та продовження співпраці з МВФ

14%

- Зменшення тіньової економіки

14%

- Захист інвестицій та прав власності

9%

- Встановлення рівних правил гри шляхом усунення контролю олігархів

- Забезпечення передбачуваності нормативно-правового середовища для інвесторів

- Розвиток стратегічної інфраструктури

- Реформування сектору державних підприємств, державних банків та здійснення прозорої приватизації

- Здійснення діджиталізації в масштабах всієї країни

- Просування експорту та спрощення процедур торгівлі

- Імплементация земельної реформи

- Збільшення державних витрат на охорону здоров'я (до 5% ВВП)

- Лібералізація ринку енергетики

9%

7%

5%

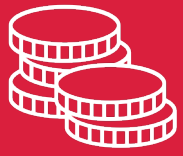
5%

4%

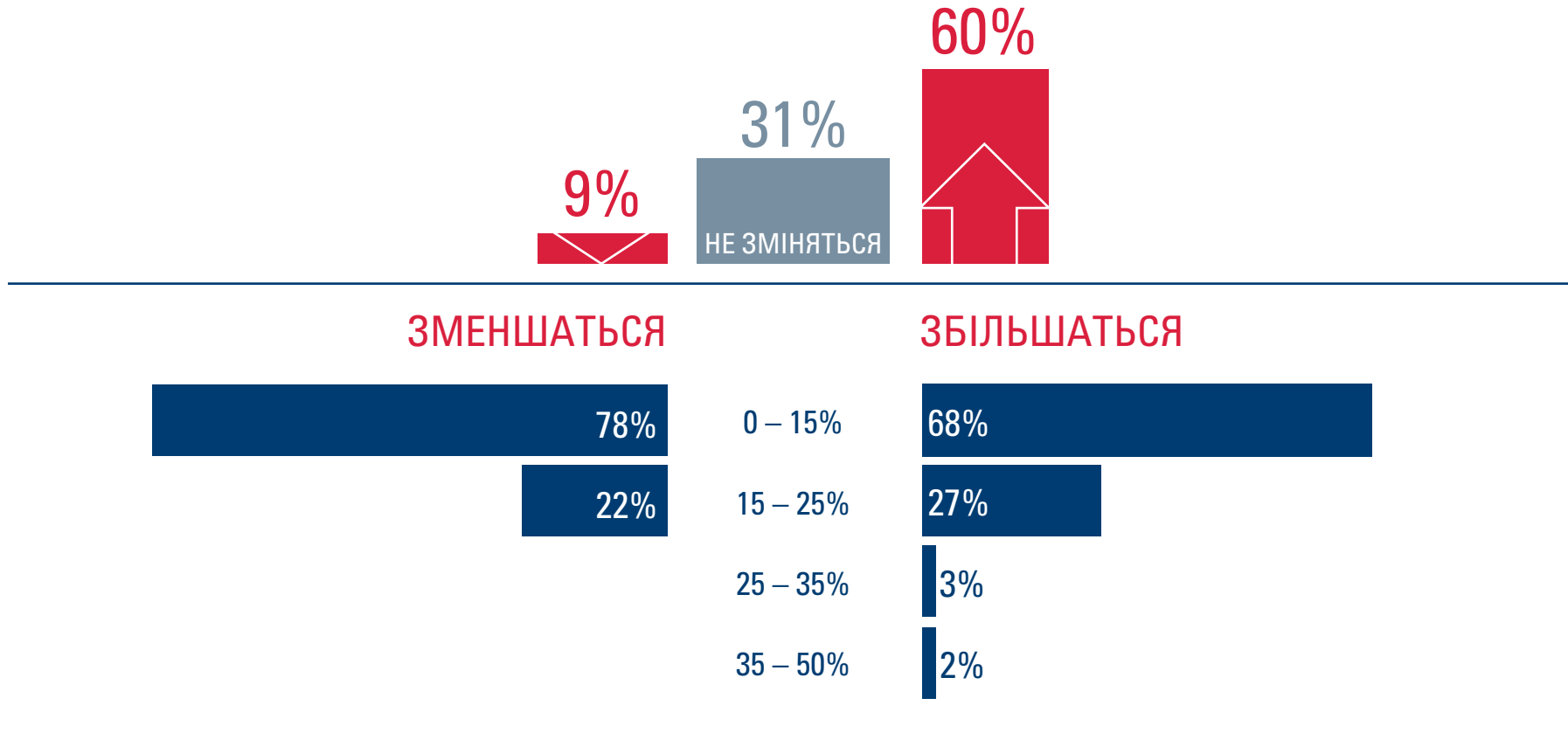
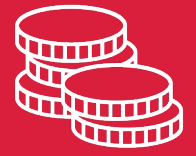
4%

4%

3%

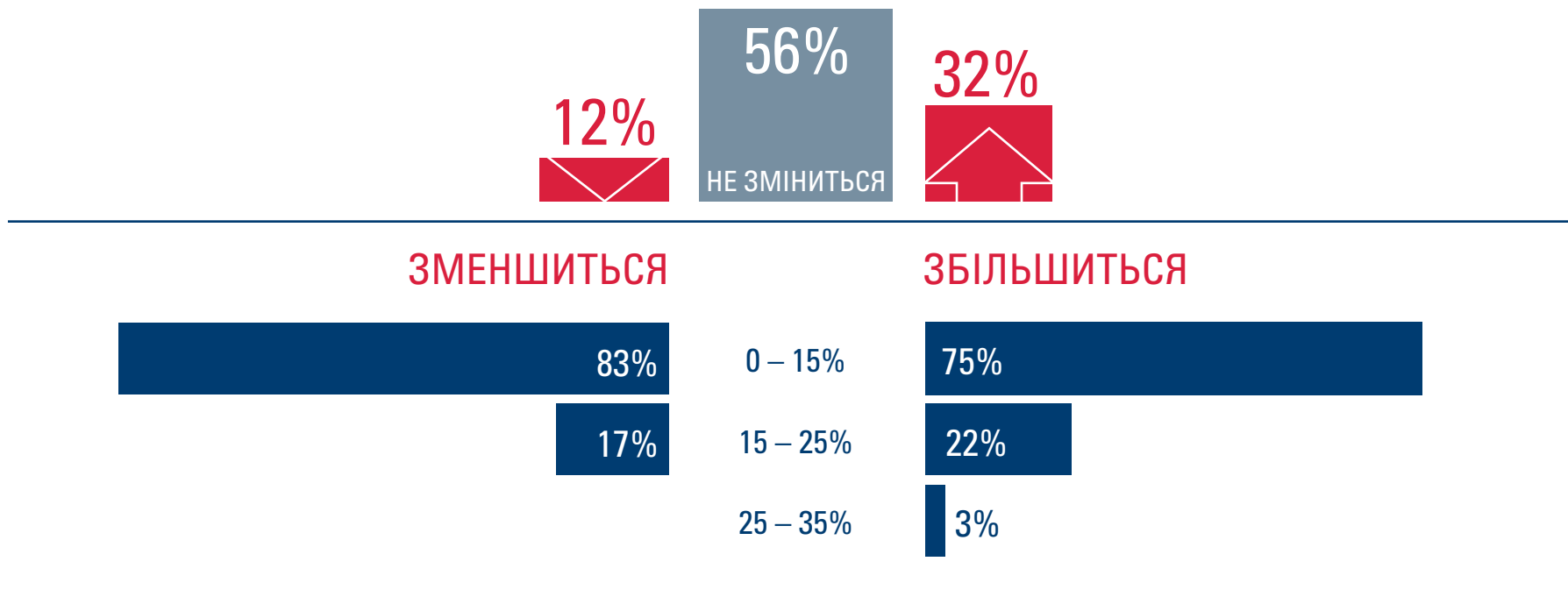

ПРОГНОЗ: ДОХОДИ У 2021 РОЦІ

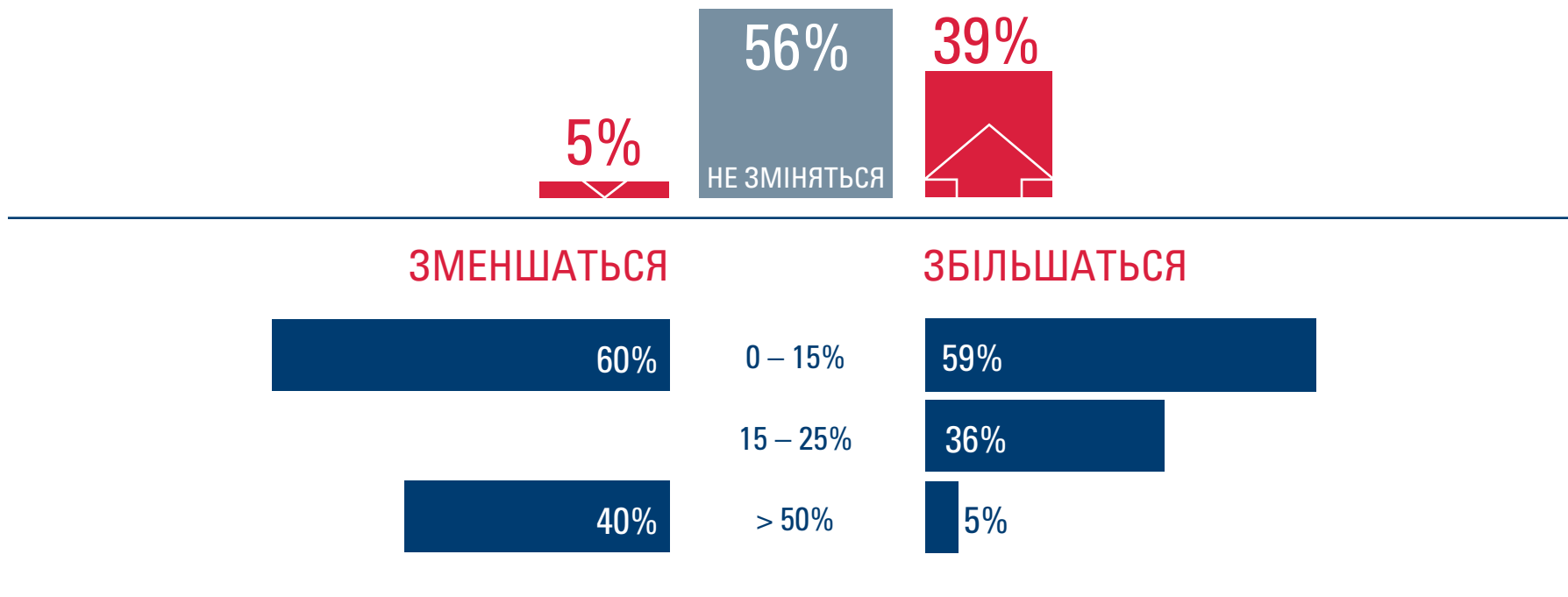
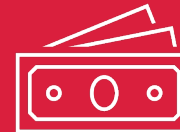

ПРОГНОЗ: КІЛЬКІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ У 2021 РОЦІ

ПРОГНОЗ: ІНВЕСТИЦІЇ У 2021 РОЦІ

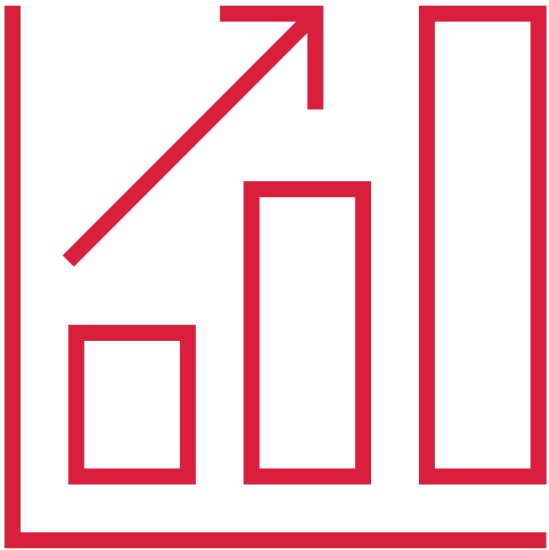

ХТО МОЖЕ НАЙКРАЩЕ ДОПОМОГТИ ЗАЛУЧИТИ ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНУ В 2021 РОЦІ

- Президент України
- «Чемпіон» судової реформи в Адміністрації Президента України
- Уряд та Верховна Рада України
- Бізнес-спільнота
- Компанії, які вже ведуть бізнес в Україні – найкращі амбасадори

ЩО МОЖЕ НАЙКРАЩЕ ДОПОМОГТИ ЗАЛУЧИТИ ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНУ В 2021 РОЦІ

- Судова реформа, верховенство права, стабільна та надійна система правосуддя
- Тісна співпраця з МВФ, Світовим банком, ЄБРР, а також новим Урядом США та європейськими установами
- Рівні правила гри та чесна конкуренція
- Стабільна та прогнозована податкова система та монетарна політика
- Боротьба з бюрократією, тіньовою економікою та олігархами
- Сприятливий інвестиційний клімат та економічна стабільність
- Виконання Урядом зобов'язань перед існуючими інвесторами
- Здійснення діджиталізації в масштабах всієї країни
- Просування України як виробничого хабу для ЄС та США
- Стимулювання зростання ВВП та швидше впровадження ПВЗВТ (транспонуючи напрацьоване законодавство ЄС)
- Передбачуваність рентабельності інвестицій (ROI)
- Розвиток інфраструктури
- Перегляд та модернізація трудового законодавства
- Незалежність антикорупційних органів
- Робочий механізм захисту бізнесу від несправедливих атак

ЗАГАЛЬНИЙ ПРОГНОЗ ЩОДО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ТА ПОТЕНЦІЙНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ В 2021 РОЦІ

КЛЮЧОВІ УРОКИ, ЯКІ ЗАСВОЇЛИ КОМПАНІЇ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

- Бізнес-спільнота відіграє ключову роль у підтримці громадянського суспільства
- Співробітники є найціннішим активом компанії
- Наше майбутнє за діджиталізацією та хмарними технологіями
- Щира комунікація та потужне лідерство є надважливими
- Існує велика потреба в захисті населення шляхом вакцинації та інвестування у здоров'я людей
- Швидкість та рішучість у прийнятті рішень та гнучкі бізнес-моделі мають вирішальне значення для адаптації до невизначеності ринкових умов
- Дистанційна робота – це продуктивна модель: важлива опора як для стратегії управління людським капіталом, так і для надання зразкових послуг клієнтам
- Майбутнє організаційної структури офісів буде виглядати зовсім інакше, ніж ми звикли
- Підтримка Уряду є недостатньою
- В Україні недостатньо інвестиційних програм для підтримки місцевого виробництва та економічного розвитку
- Особисте життя, психічне здоров'я та сім'я є надзвичайно важливими
- Система фінансових резервів важлива як у бізнесі, так і в особистому житті